

MUHASEBENİN SINIFLANDIRILMASI

(Temel Muhasebe Bilgileri)

Dr.Hasan Yalçın, YMM, E.Hesap Uzmanı

Muhasebenin sınıflandırılması farklı kaynaklarda farklı şekillerde yapılmaktadır. Genel kabul görmüş sınıflandırmalar esasa alınarak muhasebenin ayrıştırılmasını dört ana başlık altında inceleyebiliriz.

Finansal (Genel) Muhasebe Finansal muhasebe işletmelerde ortaya çıkan finansal işlemlerin defterlere kaydedilmesi, sınıflandırılması, özetlenmesi işlemlerini gerçekleştirme kurallarını kapsamaktadır. İşletmenin mali yapısını ortaya koyar. İşletme varlıklarını ve bu varlıkların hangi kaynaklardan karşılandığını gösterir. İşletme faaliyetlerinin sonuçlarını gelir tablosu ve bilanço aracılığıyla ilgililerin kullanımına sunar. Genel muhasebe olarak adlandırılan bu muhasebeye aynı zamanda ticari muhasebe de denmektedir. İşletme ile işletme dışı çıkar grupları arasındaki ilişkileri konu alan dışa dönük bir muhasebedir.

Maliyet Muhasebesi; Maliyet muhasebesi üretim işletmelerinde üretilen mamul ve hizmetlerin üretim maliyetlerini hesaplayan, kontrol eden ve elde edilen bilgileri planlama ve yönetime alacakları kararlarda yardımcı olmak üzere aktaran muhasebe türüdür. Maliyet muhasebesi tarafından üretilen veriler yöneticiler açısından son derece önemlidir. Üretilen mal ve hizmetlerin maliyetlerini saptamak

için giderlerin türlerini, ortaya çıktıkları yerleri mamül türlerine göre izlemek için yapılan hesapları ve tutulan kayıtları kapsamaktadır.

Yönetim Muhasebesi Yönetim muhasebesi işletme yöneticileri ve işletme çalışanları için bilgi üreten bir muhasebe türüdür. Gittikçe önemi artmaktadır. İşletme yöneticilerine genel muhasebeden ve maliyet muhasebesinden çıkarılan bilgilerin sunulmasını sağlar. Karar alma ve planlama için bilgi sağlayarak işletmede karar alma ve planlama sürecine katılır, günlük faaliyetlerin kontrol ve yönetiminde yöneticilere yardımcı olur.Karar verme sürecinde ihtiyaç duyulan ayrıntılı ve özellikli bilgileri sağlar. Bu özellikleri gereği içe dönük bir muhasebedir.

Uzmanlık Muhasebeleri İşletmelerin faaliyet konularının ve amaçlarının farklılığı genel muhasebenin işletme türüne göre organize olmasını gerektirmiştir. Uzmanlık muhasebesi olarak yapılan bu sınıflandırma genel muhasebenin işletmelerin özelliklerine göre ortaya çıkmış halidir. Bunlara, banka muhasebesi, sigorta muhasebesi, otel muhasebesi, vergi muhasebesi, inşaat muhasebesi örnek olarak gösterilebilir.